

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia rozšírená komora)

z 19. marca 2019*

„Štátna pomoc – Zásah súkromnoprávneho medzibankového konzorcia v prospech jedného zo svojich členov – Schválenie zásahu centrálnou bankou členského štátu – Rozhodnutie, ktorým sa vyhlasuje nezlučiteľnosť pomoci s vnútorným trhom – Žaloba o neplatnosť – Pojem štátna podpora – Pripísateľnosť štátu – Štátne prostriedky“

V spojených veciach T-98/16, T-196/16 a T-198/16,

Talianska republika, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Fiorentino a P. Gentili, avvocati dello Stato,

žalobkyňa vo veci T-98/16,

Banca Popolare di Bari SCpA, pôvodne Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA (Banca Tercas SpA), so sídlom v Terame (Taliansku), v zastúpení: A. Santa Maria, M. Crisostomo, E. Gambaro a F. Mazzocchi, advokáti,

žalobkyňa vo veci T-196/16,

Fondo interbancario di tutela dei depositi, so sídlom v Ríme (Taliansko), v zastúpení M. Siragusa, G. Scassellati Sforzolini a G. Faella, advokáti,

žalobca vo veci T-198/16,

ktorého v konaní podporuje:

Banca d'Italia, v zastúpení: M. Perassi, O. Capolino, M. Marcucci a M. Todino, advokáti,

vedľajší účastník konania vo veci T-198/16,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: P. Stancanelli, L. Flynn, A. Bouchagiar a D. Recchia, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na vyhlásenie neplatnosti rozhodnutia Komisie (EÚ) 2016/1208 z 23. decembra 2015 o štátnej pomoci SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN), ktorú Taliansko poskytlo banke Banca Tercas (Ú. v. EÚ L 203, 2016, s. 1), založený na článku 263 ZFEÚ,

* Jazyk konania: taliančina.

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia rozšírená komora),

v zložení: predseda komory S. Frimodt Nielsen, sudcovia V. Kreuschitz, I. S. Forrester, N. Póltorak (spravodajkyňa) a E. Perillo,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. marca 2018,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Prejednávané žaloby podali Talianska republika (vec T-98/16), Banca Popolare di Bari SCpA (ďalej len „spoločnosť BPB“) (vec T-196/16), a talianske súkromnoprávne konzorcium Fondo interbancario di tutela dei depositi (ďalej len „fond FITD“) (vec T-198/16), proti rozhodnutiu Komisie (EÚ) 2016/1208 z 23. decembra 2015 o štátnej pomoci SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN), ktorú Taliansko poskytlo pre Banca Tercas (Ú. v. EÚ L 203, 2016, s. 1, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 2 V napadnutom rozhodnutí Komisia konštatovala, že zásah fondu FITD v prospech Banca Tercas (Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA) (ďalej len „banka Tercas“), ktorý bol centrálnou bankou Talianskej republiky Banca d'Italia (ďalej len „Banca d'Italia“) schválený 7. júla 2014 (ďalej len „zásah“ alebo „zásah fondu FITD v prospech banky Tercas“), predstavoval neoprávnenú a nezlučiteľnú štátnu pomoc, ktorú bola Talianska republika povinná od jej príjemcu vymôcť späť.

Zúčastnené subjekty

Obchodné subjekty dotknuté zásahom

- 3 Banka Tercas je banka so súkromným kapitálom, ktorá vykonáva činnosť prevažne v regióne Abruzzo v Taliansku. Banka Tercas na konci roka 2010 nadobudla regionálnu banku Banca Caripe SpA, ktorá v tomto regióne takisto pôsobí.
- 4 Spoločnosť BPB je holdingová spoločnosť jednej bankovej skupiny so súkromným kapitálom, ktorej činnosť sa sústreďuje prevažne na juhu Talianska.

Fond FITD

- 5 Fond FITD je súkromnoprávne medzibankové konzorcium, ktoré bolo vytvorené na dobrovoľnom základe v roku 1987. Toto konzorcium je vzájomnej povahy a bolo zriadené na účely plnenia spoločných záujmov jeho členov.
- 6 Cieľom fondu FITD je zabezpečiť ochranu vkladov jeho členov (pozri článok 1 stanov fondu FITD v ich znení uplatniteľnom na skutkový stav prejednáwanej veci, ďalej len „stanovy fondu FITD“). V roku 1996 došlo z dôvodu prebratia smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES z 30. mája 1994 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. ES L 135, 1994, s. 5) do talianskeho práva k uznaniu fondu FITD bankou Banca d'Italia ako jedného zo systémov ochrany vkladov, ktoré majú povolenie pôsobiť v Taliansku v súlade s uvedenými pravidlami. Podľa článku 27 jeho stanov fond FITD v prípade

správneho konania o nútenej likvidácii jedného z jeho členov zasiahne poskytnutím náhrad za vklady, ktoré do tohto člena vkladateľa vložili, najviac do výšky 100 000 EUR na vkladateľa. Podľa odseku 1 uvedeného článku sa nárok na náhradu priznáva pre pohľadávky týkajúce sa peňažných prostriedkov prijatých členmi konzorcia vo forme vkladov alebo v akejkoľvek inej forme s povinnosťou vrátenia, v eurách alebo v cudzej mene, ako aj pre bankové šeky a akékoľvek iné porovnateľné dlhové nástroje.

- 7 Fond FITD má od svojho vzniku možnosť zasiahnuť v prospech jeho členov nielen na základe tejto už zákonom stanovenej ochrany vkladov vkladateľov (povinný zásah), ale aj dobrovoľne, v súlade so svojimi stanovami, pokiaľ tento zásah umožní znížiť náklady potenciálne vyplývajúce z povinnosti ochrany vkladov zaväzujúcej jeho členov (dobrovoľné zásahy).
- 8 Preto podľa článku 28 jeho stanov fond FITD môže, ak sa pritom predpokladajú nižšie náklady, namiesto toho, aby pristúpil k poskytnutiu náhrad podľa ustanovenia o ochrane vkladov vkladateľov v prípade správneho konania o nútenej likvidácii člena konzorcia, zasiahnuť do operácií odpredaja aktív a pasív tohto člena (alternatívny dobrovoľný zásah). Fond FITD môže podľa článku 29 ods. 1 jeho stanov bez ohľadu na formálne začatie správneho konania o nútenej likvidácii takisto rozhodnúť, že zasiahne prostredníctvom financovania, záruk, nadobudnutia majetkovej účasti alebo prostredníctvom iných nástrojov, aby podporil jedného zo svojich členov, nad ktorým bol zavedený režim nútenej správy, ak existujú vyhliadky na ozdravenie a ak sa pri tom predpokladajú nižšie náklady ako tie, ktoré by vznikli v prípade zásahu fondu FITD v rámci správneho konania o nútenej likvidácii tohto člena (dobrovoľný zásah na podporu alebo prevenciu ako pri banke Tercas).
- 9 Jadro prejednávaných vecí tvorí úloha fondu FITD, zásahy, ktoré tento fond môže vykonávať, predovšetkým podporné zásahy v prospech jeho členov, a presnejšie to, či možno zásah, ktorý je predmetom napadnutého rozhodnutia, označiť za „pomoc poskytovanú štátom alebo zo štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

Banca d'Italia

- 10 Banca d'Italia je verejný orgán vykonávajúci funkcie centrálnej banky Talianskej republiky. Má nezávislú právnu subjektivitu, ktorá je odlišná od právnej subjektivity talianskeho štátu. Ako člen Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) je Banca d'Italia povinná na základe článku 127 ods. 5 ZFEÚ prispievať k hladkému uskutočňovaniu politik prijatých príslušnými úradmi, ktoré sa týkajú prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami a stability finančného systému.
- 11 Decreto legislativo č. 385, e successive modifiche e integrazioni, Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia (taliansky zákon o bankách) z 1. septembra 1993 (GURI č. 230 z 30. septembra 1993, bežný dodatok č. 92), v jeho znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „taliansky zákon o bankách“), zveruje banke Banca d'Italia okrem iných funkcií úlohu orgánu bankového dohľadu a ako jej ciele stanovuje zabezpečenie riadneho a obozretného riadenia dohliadaných inštitúcií, celkovej stability, účinnosti a konkurencieschopnosti finančného systému, ako aj dodržiavanie predpisov v oblasti úverov.
- 12 Na dosiahnutie týchto cieľov, najmä cieľa zabezpečiť riadne a obozretné riadenie dohliadaných inštitúcií, disponuje Banca d'Italia širokými kontrolnými právomocami, medzi ktoré patrí právomoc vykonávať dokladové kontroly, regulačná právomoc, inšpekčná právomoc a početné schvaľovacie právomoci. Tieto právomoci banke Banca d'Italia umožňujú, aby zasiahla pri všetkých významných udalostiach počas existencie určitej banky, rešpektujúc pritom jej obchodnú samostatnosť, a výhradne na účely overenia, či je jej riadenie riadne a obozretné.
- 13 Na základe svojich právomocí Banca d'Italia okrem iného schválila stanovy fondu FITD, zúčastňuje sa ako pozorovateľ bez hlasovacieho práva na zasadnutiach fondu FITD a v súlade s článkom 96b prvým odsekom písm. d) talianskeho zákona o bankách schválila zásah fondu FITD v prospech banky Tercas.

Kontext a zásah fondu FITD v prospech banky Tercas

- 14 Dňa 30. apríla 2012 rozhodlo talianske ministerstvo hospodárstva a financií na návrh banky Banca d'Italia, ktorá v banke Tercas zistila nezrovnalosti, o zavedení nútenej správy nad bankou Tercas.
- 15 Banca d'Italia následne vymenovala správcu na výkon nútenej správy povereného riadením banky Tercas počas nútenej správy (ďalej len „správca na výkon nútenej správy“).

Prvý pokus o zásah

- 16 Po preskúmaní rôznych možností začal správca na výkon nútenej správy v októbri 2013 rokovania so spoločnosťou BPB, ktorá vyjadrila svoj záujem o upísanie vkladu na zvýšenie kapitálu banky Tercas pod podmienkou, že sa vykoná hĺbkový audit banky Tercas a že fond FITD v plnom rozsahu pokryje kapitálový deficit tejto banky.
- 17 Riadiaci výbor fondu FITD 28. októbra 2013 v nadväznosti na žiadosť správcu na výkon nútenej správy banky Tercas, ktorá bola podaná na základe článku 29 stanov fondu FITD, rozhodol o poskytnutí pomoci pre banku Tercas v maximálnej výške 280 miliónov eur. Toto rozhodnutie bolo potvrdené radou fondu FITD 29. októbra 2013. Dňa 4. novembra 2013 Banca d'Italia tento podporný zásah schválila v súlade s článkom 96b prvým odsekom písm. d) talianskeho zákona o bankách.
- 18 Fond FITD sa napriek tomu, že mu Banca d'Italia udelila schválenie, rozhodol plánovaný zásah odložiť vzhľadom na neistoty súvisiace s hospodárskou a kapitálovou situáciou banky Tercas a so spôsobom zdanenia tohto zásahu. V skutočnosti došlo 18. marca 2014 po audite aktív banky Tercas, ktorý požadovala spoločnosť BPB, k sporu medzi odborníkmi fondu FITD a odborníkmi spoločnosti BPB. Tento spor bol následne vyriešený v rozhodcovskom konaní. Fond FITD a spoločnosť BPB sa okrem toho dohodli, že si medzi sebou rozdelia prípadné náklady vyplývajúce zo zdanenia zásahu v prípade, že by predpokladané oslobodenie od dane nebolo priznané.

Rozhodnutie o zásahu a schválenie zo strany Banca d'Italia

- 19 Fond FITD v nadväznosti na odloženie zásahu z 18. marca 2014, a aby sa uistil, že zásah v prospech banky Tercas bude ekonomicky výhodnejší než poskytnutie náhrad vkladateľom tejto banky, oslovil istú audítorskú a poradenskú spoločnosť. So zreteľom na závery predložené touto spoločnosťou v správe z 26. mája 2014, a berúc do úvahy náklady na zásah v porovnaní s nákladmi na náhradu na základe systému ochrany vkladov v prípade likvidácie, sa riadiaci výbor a rada fondu FITD 30. mája 2014 rozhodli zasiahnuť v prospech banky Tercas.
- 20 Dňa 1. júla 2014 predložil fond FITD banke Banca d'Italia novú žiadosť o schválenie.
- 21 Dňa 7. júla 2014 Banca d'Italia schválila zásah fondu FITD v prospech banky Tercas. Tento zásah zahŕňal tri opatrenia (ďalej len „sporné opatrenia“), a to, po prvé, príspevok vo výške 265 miliónov eur na pokrytie kapitálového deficitu banky Tercas; po druhé, záruku vo výške 35 miliónov eur určenú na pokrytie úverového rizika spojeného s určitými expozíciami banky Tercas; a po tretie, záruku vo výške 30 miliónov eur určenú na pokrytie nákladov vyplývajúcich zo zdanenia prvého opatrenia (pozri odôvodnenie 38 a článok 1 napadnutého rozhodnutia).

Stav banky Tercas po zásahu fondu FITD

- 22 Správca na výkon nútenej správy banky Tercas po dohode s bankou Banca d'Italia zvolal valné zhromaždenie, aby akcionári mohli rozhodnúť o pokrytí strát zistených počas nútenej správy a o zvýšení kapitálu, ktoré bolo vyhradené pre vklad spoločnosti BPB.

- 23 Valné zhromaždenie akcionárov banky Tercas sa konalo 27. júla 2014 a rozhodlo na jednej strane o čiastočnom pokrytí strát, a to znížením vlastného kapitálu na nulu a zrušením všetkých kmeňových akcií v obeh, a na druhej strane o zvýšení kapitálu na 230 miliónov eur prostredníctvom vydania nových kmeňových akcií ponúknutých spoločnosti BPB. Toto zvýšenie kapitálu sa uskutočnilo 27. júla 2014.
- 24 Dňa 1. októbra 2014 bolo prijaté rozhodnutie o ukončení nútenej správy nad bankou Tercas a spoločnosť BPB vymenovala nové orgány tejto banky.
- 25 V decembri 2014 spoločnosť BPB vykonala zvýšenie kapitálu o 500 miliónov eur zahŕňajúce emisiu nových akcií a poskytnutie podriadeného úveru kategórie 2. Zvýšenie kapitálu slúžilo na zvýšenie pomerov vlastného kapitálu spoločnosti BPB, na ktoré malo nadobudnutie banky Tercas nepriaznivý vplyv.
- 26 V marci 2015 upísala spoločnosť BPB nový vklad, ktorým zvýšila kapitál banky Tercas o 135,4 miliónov eur, na účely vyrovnania sa s následnými stratami vykázanými vo štvrtom štvrtroku 2014, pokrytia nákladov na reštrukturalizáciu v rokoch 2015 a 2016 a zlepšenia pomerov vlastného kapitálu banky Tercas. Tieto udalosti s podporným zásahom fondu FITD v prospech banky Tercas nesúvisia.

Správne konanie a napadnuté rozhodnutie

- 27 Komisia 8. augusta 2014 a 10. októbra 2014 požiadala talianske orgány o informácie o zásahu fondu FITD v prospech banky Tercas. Tie na jej žiadosti o informácie odpovedali 16. septembra 2014 a 14. novembra 2014.
- 28 Listom z 27. februára 2015 Komisia informovala Taliansku republiku o svojom rozhodnutí začať vo veci tohto opatrenia konanie podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ.
- 29 Dňa 24. apríla 2015 Komisia uverejnila rozhodnutie o začatí konania v *Úradnom vestníku Európskej únie* a vyzvala zúčastnené strany, aby predložili svoje pripomienky k zásahu fondu FITD v prospech banky Tercas. Pripomienky v tomto ohľade Komisii predložili Talianska republika, Banca d'Italia, fond FITD, banka Tercas a spoločnosť BPB (pozri odôvodnenia 44 až 109 napadnutého rozhodnutia).
- 30 V dňoch 13. augusta 2015 a 17. septembra 2015 sa konali dve stretnutia s talianskymi orgánmi a so zúčastnenými stranami.
- 31 Dňa 23. decembra 2015 Komisia prijala napadnuté rozhodnutie.
- 32 V tomto rozhodnutí Komisia konštatovala, že sporné opatrenia, ktoré boli schválené 7. júla 2014 (pozri odôvodnenie 21 vyššie) v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, predstavovali neoprávnenú a nezlučiteľnú pomoc poskytnutú Talianskou republikou banke Tercas, a nariadila túto pomoc vrátiť. Komisia v tomto ohľade konštatovala, že prvé opatrenie určené na pokrytie kapitálového deficitu banky Tercas bolo nenávratným príspevkom vo výške 265 miliónov eur, že druhé opatrenie, záruka vo výške 35 miliónov eur určená na krytie úverového rizika spojeného s niektorými expozíciami, malo byť ohodnotené na 140 000 eur, aby sa zohľadnila najmä skutočnosť, že tieto expozície boli dlžníkmi k dátumu splatnosti v plnej výške vrátené, a teda záruka nebola uplatnená, a že tretie opatrenie, záruka vo výške 30 miliónov eur určená na pokrytie nákladov vyplývajúcich zo zdanenia prvého opatrenia, bolo nenávratným príspevkom vo výške zodpovedajúcej sume tejto záruky.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 33 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 4. marca 2016 podala Talianska republika svoju žalobu vo veci T-98/16.
- 34 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 29. apríla 2016 podala spoločnosť BPB svoju žalobu vo veci T-196/16.
- 35 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 1. mája 2016 podal fond FITD svoju žalobu vo veci T-198/16.
- 36 Podaniami doručenými do kancelárie Všeobecného súdu 1. augusta 2016 podali Fondo di Garanzia dei Depositanti del credito cooperativo (Fond ochrany vkladov pre vkladateľov družstevných úverových bánk, Taliansko) a Banca d'Italia návrhy na ich vstup do konania ako vedľajších účastníkov konania vo veci T-198/16 na podporu návrhov fondu FITD.
- 37 Po zmene zloženia komôr Všeobecného súdu v súlade s článkom 27 ods. 5 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu bol sudca spravodajca pridelený do tretej komory, ktorej boli v dôsledku toho tieto veci pridelené.
- 38 Uznesením z 15. februára 2017 predseda tretej komory Všeobecného súdu návrh na vstup Fondo di Garanzia dei Depositanti del credito cooperativo ako vedľajšieho účastníka do konania zamietol a návrhu na vstup banky Banca d'Italia ako vedľajšieho účastníka do konania vyhovel. Banca d'Italia predložila svoje vyjadrenie a hlavní účastníci konania k nemu predložili svoje pripomienky v stanovených lehotách.
- 39 Všeobecný súd na návrh tretej komory rozhodol podľa článku 28 rokovacieho poriadku o postúpení prejednávanych vecí rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 40 Rozhodnutím predsedu tretej rozšírenej komory Všeobecného súdu zo 14. decembra 2017 boli veci T-98/16, T-196/16 a T-198/16 v súlade s článkom 68 rokovacieho poriadku spojené na účely ústnej časti konania a vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.
- 41 Na návrh sudcu spravodajcu Všeobecný súd (tretia rozšírená komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania vyzval účastníkov konania, aby odpovedali na niekoľko otázok.
- 42 Účastníci konania na tieto písomné otázky odpovedali 15. a 16. februára 2018.
- 43 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté počas pojednávania 22. marca 2018.
- 44 Vo veci T-98/16 Talianska republika navrhuje, aby Všeobecný súd:
- vyhlásil napadnuté rozhodnutie za neplatné,
  - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 45 Vo veci T-196/16 spoločnosť BPB navrhuje, aby Všeobecný súd:
- vyhlásil napadnuté rozhodnutie za neplatné,
  - subsidiárne, vyhlásil články 2 až 4 napadnutého rozhodnutia za neplatné,

- uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 46 Vo veci T-198/16 fond FITD podporovaný bankou Banca d'Italia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- vyhlásil napadnuté rozhodnutie za neplatné,
  - subsidiárne, vyhlásil napadnuté rozhodnutie za neplatné v rozsahu, v akom konštatuje a kvantifikuje prvok pomoci obsiahnutý v opatrení 3,
  - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 47 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žaloby,
  - zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

Právny stav

O prípustnosti žaloby, ktorú podal FITD

- 48 Komisia spochybňuje prípustnosť žaloby podanej fondom FITD z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie, pričom formálne námietku neprípustnosti na základe článku 130 ods. 1 rokovacieho poriadku nevzniesla. Podľa Komisie možno fond FITD v podstate považovať za sprostredkovateľa, prostredníctvom ktorého sa taliansky štát rozhodol priznať pomoc, a keďže taliansky štát takisto podal žalobu, žaloba tohto sprostredkovateľa by mala byť vyhlásená za neprípustnú.
- 49 Fond FITD s argumentáciou Komisie nesúhlasí.
- 50 Na úvod je potrebné pripomenúť, že podľa článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ „akákoľvek fyzická alebo právnická osoba môže za podmienok ustanovených v prvom a druhom odseku podať žalobu proti aktom, ktoré sú jej určené alebo ktoré sa jej priamo a osobne týkajú, ako aj voči regulačným aktom, ktoré sa jej priamo týkajú a nevyžadujú vykonávacie opatrenia“. Okrem toho treba uviesť, že fond FITD má právnu subjektivitu a je právnickou osobou podľa súkromného práva, ktorá môže podať žalobu o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ.
- 51 Preto je potrebné overiť, či sa napadnuté rozhodnutie fondu FITD priamo a osobne týka.
- 52 Pokiaľ ide o otázku, či je fond FITD napadnutým rozhodnutím priamo dotknutý, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry musia byť splnené dve kritériá. Po prvé, predmetný akt musí mať priame účinky na právne postavenie žalobcu, a po druhé, uvedený akt nesmie jeho adresátom, ktorí sú poverení jeho vykonávaním, ponechávať žiadnu voľnú úvahu, pričom má mať výlučne automatickú povahu a vychádzať zo samotného práva Únie bez jeho vykonania prostredníctvom ďalších predpisov (pozri rozsudok z 26. januára 2018, Centro Clinico e Diagnostico G. B. Morgagni/Komisia, T-172/16, neuverejnený, EU:T:2018:34, bod 57 a citovanú judikatúru).
- 53 V prejednávanej veci však tým, že bolo prijaté napadnuté rozhodnutie vyhlasujúce sporné opatrenia za nezlučiteľné s vnútorným trhom, fond FITD nemá právo vstúpiť do konania ako vedľajší účastník na podporu banky Tercas. Okrem toho podľa článkov 2 a 3 napadnutého rozhodnutia je Talianska republika povinná od banky Tercas bezodkladne a účinne vymôcť pomoc poskytnutú fondom FITD a financovanú jeho členmi a vnútroštátne orgány nemajú v tejto súvislosti žiadnu mieru voľnej úvahy.

Z toho vyplýva, že napadnuté rozhodnutie má priame účinky na právne postavenie fondu FITD v zmysle judikatúry uvedenej v bode 52 vyššie. Napadnuté rozhodnutie sa teda fondu FITD priamo týka.

- 54 Pokiaľ ide o otázku, či sa napadnuté rozhodnutie fondu FITD osobne týka, z judikatúry vyplýva, že právne postavenie subjektu, ktorý nie je členským štátom, pričom má právnu subjektivitu a prijal opatrenie, ktoré bolo v konečnom rozhodnutí Komisie kvalifikované ako štátna pomoc, môže byť týmto rozhodnutím osobne dotknuté, ak toto rozhodnutie tomuto subjektu bráni, aby podľa vlastného uváženia vykonával svoje vlastné právomoci spočívajúce práve v poskytnutí predmetnej pomoci (pozri rozsudok zo 17. júla 2014, *Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband/Komisia*, T-457/09, EU:T:2014:683, bod 83 a citovanú judikatúru).
- 55 V prejednávanej veci je na jednej strane nesporné, že fond FITD ako subjekt súkromného práva (pozri bod 5 vyššie), ktorý má právnu subjektivitu, prijal a vykonal opatrenia, ktoré sú v napadnutom rozhodnutí kvalifikované ako pomoc. Na druhej strane, ako uvádza fond FITD, napadnuté rozhodnutie nielenže znemožnilo zásah fondu FITD v prospech banky Tercas v prejednávanej veci, ale vylúčilo aj možnosť vykonať ďalšie podporné zásahy v budúcnosti, čím oslabilo nezávislosť fondu FITD a bánk, ktoré sú jeho členmi. Napadnuté rozhodnutie sa tak fondu FITD osobne dotýka v zmysle judikatúry citovanej v bode 54 vyššie, keďže fondu FITD bráni, aby podľa vlastného uváženia vykonával svoje vlastné právomoci, ktoré v tomto prípade spočívajú v prijatí iných opatrení, než je poskytnutie náhrad za vklady.
- 56 Námiatku neprípustnosti vznesenú Komisiou preto treba zamietnuť v rozsahu, v akom sa podľa nej má konštatovať, že FITD nemá aktívnu legitimáciu podľa článku 263 ZFEÚ.

O veci samej

- 57 Vo veci T-98/16 Talianska republika uvádza štyri žalobné dôvody, ktoré sa týkajú týchto otázok:
- financovania pomoci zo „štátnych prostriedkov“,
  - pripísateľnosti pomoci štátu,
  - selektívnej výhody poskytnutej prostredníctvom pomoci,
  - nezlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom.
- 58 Vo veci T-196/16 spoločnosť BPB za seba uvádza sedem žalobných dôvodov, ktoré sa týkajú:
- odôvodnenia týkajúceho sa preukázania existencie pomoci „poskytovan[ej]... členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov“,
  - financovania pomoci zo „štátnych prostriedkov“,
  - pripísateľnosti pomoci štátu,
  - selektívnej výhody poskytnutej prostredníctvom pomoci,
  - nezlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom,
  - nesprávnej kvalifikácie záruky na daňové záväzky vo výške 30 miliónov eur,
  - vymáhanie pomoci.

- 59 Nakoniec, vo veci T-198/16 FITD uvádza päť žalobných dôvodov, ktoré sa týkajú:
- financovania pomoci zo „štátnych prostriedkov“,
  - pripísateľnosti pomoci štátu,
  - selektívnej výhody poskytnutej prostredníctvom pomoci,
  - nezlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom,
  - nesprávnej kvalifikácie záruky na daňové záväzky vo výške 30 miliónov eur.
- 60 Tieto žalobné dôvody sa v podstate týkajú hlavných krokov uvažovania, podľa ktorých napadnuté rozhodnutie postupuje, aby Komisii umožnilo dospieť k záveru o existencii pomoci, o jej nezlučiteľnosti s vnútorným trhom a o potrebe nariadiť jej vrátenie.
- 61 V prejednávanej veci Všeobecný súd považuje za vhodné preskúmať v prvom rade tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa kritéria pomoci „poskytovan[ej]... členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Na tento účel je potrebné preskúpiť a spoločne preskúmať druhý žalobný dôvod uvedený Talianskou republikou vo veci T-98/16, tretí žalobný dôvod uvedený spoločnosťou BPB vo veci T-196/16 a druhý žalobný dôvod uvedený fondom FITD vo veci T-198/16, keďže tie sa týkajú pojmu pripísateľnosť pomoci štátu. Rovnako je potrebné preskúpiť a spoločne preskúmať prvý žalobný dôvod uvedený Talianskou republikou vo veci T-98/16, druhý žalobný dôvod uvedený spoločnosťou BPB vo veci T-196/16 a prvý žalobný dôvod uvedený fondom FITD vo veci T-198/16, keďže tie sa týkajú pojmu štátne prostriedky.

Úvodné pripomienky k pojmu „pomoc poskytnutá štátom“

- 62 Podľa ustálenej judikatúry kvalifikácia „štátnej pomoci“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ predpokladá splnenie štyroch podmienok, konkrétne, že existuje zásah zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov, že tento zásah je schopný ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, že priznáva selektívnu výhodu svojmu príjemcovi a že narúša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže (pozri rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 17 a citovanú judikatúru).
- 63 Pokiaľ ide o prvú podmienku týkajúcu sa existencie zásahu zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov, treba pripomenúť, že na to, aby sa mohli zvýhodnenia považovať za „pomoc“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musia byť na jednej strane poskytnuté priamo alebo nepriamo zo štátnych prostriedkov a na druhej strane musia byť pripísateľné štátu (pozri rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 20 a citovanú judikatúru).
- 64 V tejto súvislosti nie je vo všeobecnosti *a priori* potrebné rozlišovať medzi prípadmi, v ktorých pomoc poskytuje priamo štát, a prípadmi, v ktorých sa pomoc poskytuje prostredníctvom verejnej alebo súkromnej inštitúcie, ktorú tento štát určil alebo zriadil (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 23 a citovanú judikatúru, a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Saugmandsgaard Øe vo veci ENEA, C-329/15, EU:C:2017:233, bod 67).
- 65 Zahrnutie výhod poskytnutých prostredníctvom subjektu odlišného od štátu do pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ má totiž za cieľ zachovať potrebný účinok pravidiel týkajúcich sa „pomoci poskytovanej štátmi“, ktorá je definovaná v článkoch 107 ZFEÚ až 109 ZFEÚ. Súdny dvor tak rozhodol, že právo Únie nemôže pripustiť, aby samotné vytvorenie autonómnych inštitúcií poverených rozdeľovaním pomoci umožnilo obísť pravidlá vzťahujúce sa na štátnu pomoc (rozsudok zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, C-482/99, ďalej len „rozsudok Stardust“, EU:C:2002:294, bod 23). Inými slovami, táto judikatúra má zabrániť riziku nedostatočného zahrnutia. Rozhodnutie zahrnúť výhody

poskytované prostredníctvom organizácií odlišných od štátu však robí viditeľným aj osobitné riziko nadmerného zahrnutia výhod, ktoré nie sú pripísateľné štátu alebo ktoré so sebou neprinášajú použitie štátnych prostriedkov (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Saugmandsgaard Øe vo veci ENEA, C-329/15, EU:C:2017:233, body 68 a 69 a citovanú judikatúru).

- 66 Vzhľadom na potrebu zabrániť tak riziku nedostatočného zahrnutia, ako aj riziku nadmerného zahrnutia výhod poskytovaných subjektmi odlišnými od štátu je potrebné preskúmať skutočnosti uvedené Komisiou na preukázanie štátneho pôvodu sporných opatrení.
- 67 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že pojem štátna pomoc má právnu povahu a musí sa vykladať na základe objektívnych skutočností (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. decembra 2008, *British Aggregates/Komisia*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, bod 111, a z 30. novembra 2016, *Komisia/Francúzsko a Orange*, C-486/15 P, EU:C:2016:912, bod 87), medzi ktoré patrí verejnoprávna alebo súkromnoprávna povaha subjektu, ktorý predmetnú pomoc poskytol. Ak sa tento subjekt vyznačuje súkromnoprávnym postavením alebo nezávislosťou, aj pokiaľ ide o riadenie jeho zdrojov, vo vzťahu k zásahom orgánov verejnej moci a verejných financií v striktnom zmysle slova, Komisia má o to signifikantnejšiu povinnosť, v plnom rozsahu preskúmateľnú súdom Únie, spresniť a podložiť dôvody, ktoré jej umožňujú vyvodiť záver o verejnej kontrole použitých prostriedkov a o pripísateľnosti opatrení štátu, a teda o existencii pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 68 Preto v situácii, keď Komisia konštatovala pripísateľnosť štátu v prípade finančnej pomoci priznanej prostredníctvom pobočiek verejného podniku len preto, že tieto spoločnosti boli nepriamo pod kontrolou štátu, súd rozhodol, že aj keď štát bol schopný ovládať verejný podnik a uplatňovať dominantný vplyv na jeho operácie, skutočný výkon tejto kontroly v konkrétnom prípade nemožno automaticky predpokladať (rozsudok zo 16. mája 2002, *Stardust*, C-482/99, EU:C:2002:294, body 50 až 52). V takom prípade musí mať Komisia k dispozícii súbor nepriamych dôkazov vyplývajúcich z okolností prípadu a z kontextu, v ktorom bola táto finančná pomoc poskytnutá, aby sa preukázala miera účasti orgánov verejnej moci na jej poskytnutí prostredníctvom verejného podniku (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. mája 2002, *Stardust*, C-482/99, EU:C:2002:294, body 52 a 55).
- 69 Táto povinnosť Komisie je o to nevyhnutnejšia v situácii, keď predmetné opatrenie poskytuje súkromnoprávny subjekt, tak ako je to v prejednávanej veci. V takejto situácii sa totiž nemožno domnievať, že štát dokáže tento podnik ovládať a uplatňovať na jeho operácie dominantný vplyv z dôvodu kapitálového prepojenia a z toho plynúcich výsad. Je teda na Komisii, aby z právneho hľadiska dostatočne preukázala dostatočný stupeň účasti štátu na poskytnutí predmetného opatrenia tým, že preukáže nielen to, že štát má možnosť uplatňovať dominantný vplyv na subjekt poskytujúci pomoc, ale aj to, že štát bol v postavení túto kontrolu nad ním v konkrétnom prípade presadiť.
- 70 Ďalej, napriek požiadavke, aby sa pripísateľnosť pomoci štátu odlišovala od otázky, či bola pomoc poskytnutá zo štátnych prostriedkov, kde ide o samostatné a kumulatívne podmienky (pozri rozsudok z 5. apríla 2006, *Deutsche Bahn/Komisia*, T-351/02, EU:T:2006:104, bod 103 a citovanú judikatúru), Komisia v prejednávanej veci nevynaložila snahu tieto podmienky jasne odlíšiť (pozri odôvodnenie 144 napadnutého rozhodnutia). Všeobecný súd preto považuje za vhodné preskúmať v prvom rade rôzne skutočnosti, ktoré Komisia uviedla na preukázanie pripísateľnosti pomoci štátu, a v druhom rade posúdiť skutočnosti týkajúce sa kontroly, ktorú verejné orgány nad zdrojmi použitými na zásah fondu FITD v prospech banky Tercas presadzovali.

Skutočnosti uvedené v napadnutom rozhodnutí na preukázanie štátneho pôvodu opatrení

- 71 Komisia najprv v odôvodnení 112 napadnutého rozhodnutia poznamenala, že relevantným faktorom na určenie, či existuje „pomoc poskytovaná... členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nie je priamy pôvod finančných prostriedkov, ale stupeň zásahu orgánu verejnej moci pri vymedzení opatrení a spôsobu ich financovania, a následne v odôvodneniach 117 až 145 uviedla jednotlivé skutočnosti označené ako „dostatočné ukazovatele“, ktoré zohľadnila.
- 72 V prvom rade sa Komisia domnievala, že taliansky štát zveril fondu FITD „verejný mandát“ týkajúci sa ochrany vkladateľov, ktorý tento fond vykonáva v rôznych formách. V tejto súvislosti v odôvodnení 120 napadnutého rozhodnutia Komisia zdôraznila, že ochrana investorov a vkladateľov má špecifické postavenie v talianskom práve, ktoré chráni úspory a ktoré banke Banca d'Italia zveruje úlohu zabezpečiť stabilitu talianskeho bankového systému s cieľom chrániť vkladateľov.
- 73 V tomto kontexte Komisia v odôvodnení 121 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že článok 96a zákona o bankách sa má vykladať „ako konkrétne vymedzenie verejného mandátu ochrany vkladateľov, uplatniteľné na systémy ochrany vkladov uznané v Taliansku“. Komisia ďalej spresnila, že „so zreteľom na poslednú vetu v článku 96a ods. 1 [talianskeho zákona o bankách], podľa ktorej môžu systémy ochrany vkladov ‚zasiahnuť v ďalších prípadoch a iným spôsobom‘ ako vyplatením vkladateľov, sa talianske orgány rozhodli povoliť svojim uznaným systémom ochrany vkladov, aby prostriedky získané od členských bánk použili na rôzne typy zásahov“. Komisia takisto uviedla, že článok 96a talianskeho zákona o bankách tak na jednej strane tvorí základ pre uznanie fondu FITD ako povinného systému ochrany vkladov v Taliansku a na druhej strane poskytuje fondu FITD právomoc potrebnú na realizáciu „zásahov podpory“, a to vrátane podporného zásahu zo strany FITD podľa článku 29 jeho stanov.
- 74 Komisia tak v odôvodnení 122 napadnutého rozhodnutia uviedla, že „skutočnosť, že FITD má formu súkromnoprávneho konzorcia, je v tejto súvislosti irelevantná, pretože samotnú štruktúru inštitúcie všeobecného práva nemožno považovať za dostatočnú na vylúčenie možnosti, že opatrenie pomoci prijaté inštitúciou tohto typu je pripísateľné štátu“. Zdôraznila taktiež, že „ciele fondu FITD, teda sledovanie spoločných záujmov členov fondu prostredníctvom konsolidácie bezpečnosti vkladov a ochrany dobrej povesti bankového systému, sa jasne zhodujú s verejnými záujmami“. Komisia však na jednej strane poznamenala, že „táto zhoda však nemusí nevyhnutne znamenať, že podnik [v tomto prípade fond FITD] môže prijať rozhodnutie bez toho, aby prihliadal na ustanovenia verejných orgánov“, a na druhej strane, že „okrem toho nie je nutné, aby vplyv štátu vyplýval z právne záväzného aktu verejného orgánu[, v]šeobecná nezávislosť podniku nevyklučuje konkrétne zapojenie štátu“.
- 75 Komisia v odôvodnení 123 napadnutého rozhodnutia spresnila, že „talianske právne predpisy a právne predpisy Únie v každom prípade dávajú banke Banca d'Italia právomoci a prostriedky, aby zabezpečila, aby všetky operácie FITD ako systému ochrany vkladov v zmysle [talianskeho zákona o bankách] splňali tento verejný mandát a prispievali k ochrane vkladateľov“.
- 76 V druhom rade sa Komisia domnievala, že talianske orgány verejnej moci mali možnosť ovplyvňovať všetky fázy vykonania podporného zásahu, akým je ten v prejednávanej veci.
- 77 Po prvé, Komisia zdôraznila, že taliansky zákon o bankách poskytuje banke Banca d'Italia právomoc schvaľovať zásahy systémov ochrany vkladov, a to vrátane podporných zásahov, a kontrolovať, či sú v súlade s cieľmi stability bankového systému a ochrany vkladov (odôvodnenia 127, 141 a 142 napadnutého rozhodnutia). V tejto súvislosti sa Komisia v odôvodnení 129 napadnutého rozhodnutia domnievala, že k schvaľovaniu zo strany banky Banca d'Italia musí dôjsť vo fáze, keď fond FITD ešte môže navrhované opatrenie upraviť a zmeniť pre prípad, že Banca d'Italia bude mať voči nemu námietky. Komisia preto usúdila, že talianske orgány mali na zásahy vplyv pred tým, ako sa o ich prijatí účinne rozhodlo (odôvodnenie 130 napadnutého rozhodnutia).

- 78 Po druhé, Komisia konštatovala, že talianske orgány verejnej moci mali právomoc iniciovať postup vedúci k podpornému zásahu. V tejto súvislosti v odôvodnení 128 napadnutého rozhodnutia uviedla, že iba banky v nútenej správe môžu byť príjemcami pomoci prostredníctvom podporných zásahov. Na jednej strane pritom nútenú správu nad bankami zavádza ministerstvo hospodárstva na návrh banky Banca d'Italia. Na druhej strane žiadosť o zásah zasiela fondu FITD správca na výkon nútenej správy, ktorého vymenúva a nad ktorým vykonáva dozor Banca d'Italia.
- 79 Po tretie, Komisia konštatovala, že vplyv talianskych orgánov verejnej moci je upevnený aj prítomnosťou ich zástupcov na všetkých rozhodovacích zasadnutiach, kde majú tieto orgány možnosť vyjadriť svoje pochybnosti v počiatočnej fáze (odôvodnenia 129 a 130 napadnutého rozhodnutia).
- 80 Komisia preto v odôvodnení 138 napadnutého rozhodnutia dospela k záveru, že v „tejto veci vykonávajú talianske orgány v zásade aj v praxi stálu kontrolu nad tým, či používanie prostriedkov FITD zodpovedá cieľom verejného záujmu, a ovplyvňujú používanie týchto prostriedkov fondom FITD“.
- 81 Po tretie, v odôvodneniach 133 až 136 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že talianske banky boli povinné byť členmi fondu FITD a prispievať na zásahy, o ktorých rozhodli jeho riadiace orgány. Členovia konzorcia tak bez ohľadu na ich individuálne záujmy nemohli toto rozhodnutie vetovať ani sa od zásahu dištancovať. Podľa Komisie je preto zásah pripísateľný fondu FITD, a nie bankám konzorcia. V dôsledku toho, a keďže členstvo v FITD aj príspevky na zásahy sú povinné, Komisia uviedla, že členovia FITD „[musia] podľa talianskych právnych predpisov povinne prispievať na hradenie nákladov na poskytovanie podpory fondom FITD“ a že „prostriedky použité na financovanie týchto zásahov podpory sú jasne predpísané, spravované a rozdeľované v súlade so zákonom alebo inými verejnými normami, a majú teda verejný charakter“ (pozri odôvodnenie 137 napadnutého rozhodnutia).
- 82 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Komisia v odôvodnení 144 napadnutého rozhodnutia vyjadrila presvedčenie, že v prejednávanej veci existujú dostatočné ukazovatele, ktoré preukazujú, že sporné opatrenia boli pripísateľné štátu a financované z verejných prostriedkov. Konkrétne, pokiaľ ide o pripísateľnosť sporných opatrení štátu, Komisia v odôvodnení 145 napadnutého rozhodnutia uviedla, že aj keby niektoré aspekty pri jednotlivom posudzovaní samy osebe nestačili na vyvodenie záveru, že sporné opatrenia sú pripísateľné štátu, zo súboru ukazovateľov, ktoré posúdila komplexne, je zrejmé, že zásahy fondu FITD sú pripísateľné štátu.

O pripísateľnosti sporných opatrení Taliansku

- 83 V prvom rade treba na účely posúdenia pripísateľnosti opatrenia štátu preskúmať, či sa orgány verejnej moci na prijatí tohto opatrenia podieľali (pozri rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 21 a citovanú judikatúru).
- 84 V tejto súvislosti bolo v situácii, ktorá sa týkala pripísateľnosti opatrenia pomoci prijatého verejným podnikom štátu, rozhodnuté, že túto pripísateľnosť štátu bolo možné vyvodiť zo súboru nepriamych dôkazov vyplývajúcich z kontextu, v ktorom bolo toto opatrenie prijaté, a z okolností prípadu, medzi ktoré patrí skutočnosť, že predmetný subjekt nemohol prijať napadnuté rozhodnutie bez zohľadnenia požiadaviek orgánov verejnej moci, alebo skutočnosť, že verejnoprávne podniky, prostredníctvom ktorých bola pomoc poskytnutá, museli okrem faktorov organickej povahy, ktorými boli so štátom prepojené, zohľadňovať aj pokyny vydané medziministerským výborom pre hospodárske plánovanie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. mája 2002, Stardust, C-482/99, EU:C:2002:294, bod 55 a citovanú judikatúru).

- 85 Podľa tej istej judikatúry môžu byť na vyvodenie záveru o tom, že opatrenie pomoci prijaté verejným podnikom je pripísateľné štátu, podľa okolností relevantné iné nepriame dôkazy, ako napríklad začlenenie tohto podniku do štruktúr verejnej správy, charakter jeho činností a ich vykonávanie na trhu za bežných podmienok hospodárskej súťaže so súkromnými subjektmi, právne postavenie podniku patriace buď pod verejné právo, alebo pod všeobecné právo spoločností, intenzita dohľadu vykonávaného zo strany verejných orgánov nad riadením podniku alebo akýkoľvek iný nepriamy dôkaz, ktorý v konkrétnom prípade poukazuje na účasť orgánov verejnej moci na prijatí opatrenia alebo na nepravdepodobnosť ich neúčasti na jeho prijatí, berúc taktiež do úvahy rozsah tohto opatrenia, jeho obsah alebo podmienky, ktoré zahŕňa (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. mája 2002, Stardust, C-482/99, EU:C:2002:294, bod 56, a z 23. novembra 2017, SACE a Sace BT/Komisia, C-472/15 P, neuvyverejnený, EU:C:2017:885, bod 36).
- 86 Ďalej, vzhľadom na riziko nedostatočného zahrnutia (pozri body 64 a 65 vyššie) bolo súdne rozhodnuté, že samotná skutočnosť, že verejný podnik bol založený vo forme akciovej spoločnosti podľa všeobecného práva, nemôže byť, vychádzajúc z nezávislosti, ktorú mu táto právna forma môže priznávať, považovaná za dostatočnú na to, aby sa vylúčilo, že opatrenie pomoci, ktoré takáto spoločnosť prijala, je pripísateľné štátu. Existujúci stav kontroly a reálne možnosti vykonávať dominantný vplyv, ktoré tento stav so sebou v praxi prináša, totiž nedovoľujú vopred vylúčiť pripísateľnosť opatrenia prijatého takouto spoločnosťou štátu, a teda riziko obchádzania pravidiel o štátnej pomoci, pričom nie je dotknutá samotná relevantnosť právnej formy verejného podniku ako jedného z viacerých nepriamych dôkazov umožňujúcich v konkrétnom prípade preukázať, či štát zasiahol, alebo nie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. mája 2002, Stardust, C-482/99, EU:C:2002:294, bod 57).
- 87 Naopak, pokiaľ ide o pripísateľnosť opatrenia pomoci, ktoré prijal súkromnoprávny subjekt, hoci právna forma takéhoto subjektu nedovoľuje sama osebe vylúčiť, že také opatrenie je pripísateľné štátu, nič to nemení na skutočnosti, že Komisia je povinná z právneho hľadiska dostatočným spôsobom preukázať účasť štátu na poskytnutí uvedeného opatrenia, pričom prihliada na osobitosti tohto súkromnoprávneho subjektu (pozri body 67 až 69 vyššie).
- 88 Avšak na rozdiel od verejného podniku v zmysle článku 2 písm. b) smernice Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch (Ú. v. EÚ L 318, 2006, s. 17), podľa ktorého pojem verejný podnik označuje „všetky podniky, na ktoré môžu mať orgány verejnej moci, a to priamo alebo nepriamo, dominantný vplyv prostredníctvom ich vlastníctva, finančnej účasti alebo predpisov, ktorými sa riadia“, súkromnoprávny subjekt je pri rozhodovaní v zásade nezávislý. Okrem toho je táto nezávislosť od štátu nevyhnutne väčšia, než keby bol štát jeho hlavným alebo jediným akcionárom, takže skutočnosti predložené Komisiou, napríklad formou nepriamych dôkazov o existencii dominantného vplyvu na činnosť takéhoto súkromnoprávneho subjektu, majú o to menej vychádzať z domnienok a o to viac sa javiť ako dostatočne presvedčivé (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júna 2015, SACE a Sace BT/Komisia, T-305/13, EU:T:2015:435, body 40 a 41; pozri tiež body 68 a 69 vyššie).
- 89 Na rozdiel od situácie, keď sa opatrenie prijaté verejným podnikom pripisuje štátu, v prípade opatrenia prijatého súkromnoprávnym subjektom nie je postačujúce, ak Komisia, berúc do úvahy okolnosti prejednávanej veci, preukáže len to, že neexistencia vplyvu a účinnej kontroly orgánov verejnej moci nad týmto súkromnoprávnym subjektom bola nepravdepodobná (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júna 2015, SACE a Sace BT/Komisia, T-305/13, EU:T:2015:435, bod 48).
- 90 V prejednávanej veci, berúc do úvahy skutočnosť, že predmetné opatrenie bolo vykonané súkromnoprávnym subjektom, bola Komisia o to viac povinná uviesť a preukázať skutočnosti, ktoré jej umožnili dospieť k záveru, že existovali dostatočné nepriame dôkazy na preukázanie, že uvedené

opatrenie bolo prijaté pod vplyvom alebo účinnou kontrolou orgánov verejnej moci (pozri bod 69 vyššie) a že z toho dôvodu bolo toto opatrenie v skutočnosti pripísateľné štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júna 2015, SACE a Sace BT/Komisia, T-305/13, EU:T:2015:435, bod 48).

- 91 Vo všeobecnosti je rovnako ako pri kritériu, ktoré sa týka existencie štátnych prostriedkov, relevantným faktorom na posúdenie kritéria, ktoré sa týka pripísateľnosti predmetného opatrenia štátu, stupeň zásahu orgánov verejnej moci do definovania predmetných opatrení a spôsobov ich financovania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. septembra 2012, Francúzsko/Komisia, T-139/09, EU:T:2012:496, bod 63). Iba dostatočne významný stupeň zásahu totiž umožňuje konštatovať pripísateľnosť predmetných opatrení Taliansku. Komisia sa teda v odôvodnení 112 napadnutého rozhodnutia správne opiera o tento faktor na účely vymedzenia rozsahu svojej analýzy, pokiaľ ide o preukázanie štátneho pôvodu uvedených opatrení.
- 92 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o pripísateľnosť týchto opatrení štátu, žalobcovia, ktorých podporuje Banca d'Italia, tvrdia v prvom rade to, že o zásahu v prospech banky Tercas rozhodli riadiace orgány fondu FITD s jednomyselným súhlasom všetkých zástupcov jeho členov v nadväznosti na jednoduchú žiadosť správcu na výkon nútenej správy. Žiaden orgán verejnej moci podľa nich nemohol fondu FITD uložiť povinnosť vykonať zásah, ak by sa tento zásah nepovažoval za vyhovujúci záujmom členov konzorcia. Navyše správca na výkon nútenej správy podľa nich konal v pozícii riaditeľa a štatutárneho zástupcu spoločnosti BPB, keď urobil len to, že fondu FITD zaslal jednoduchú žiadosť o zásah, ktorá konzorcium nezaväzovala. Zástupcovia banky Banca d'Italia sa na zasadnutiach fondu FITD podľa nich zúčastnili v pozícii pozorovateľov bez hlasovacieho práva a dokonca bez poradného hlasu. Okrem toho predchádzajúci kontakt s bankou Banca d'Italia a jej nezáväzná výzva pre fond FITD, aby dospel k vyváženej dohode so spoločnosťou BPB, podľa nich predstavovali bežný dialóg medzi zúčastnenými stranami. Napokon, schválenie zásahu fondu FITD bankou Banca d'Italia sa podľa nich uskutočnilo v kontexte jej zákonom zverenej úlohy monitorovania a dohľadu s cieľom zaistiť riadne a obozretné riadenie bánk. K tomuto schváleniu údajne došlo 38 dní po rozhodnutí fondu FITD o zásahu a fond FITD sa podľa nich aj potom mohol rozhodnúť zásah nevykonať.
- 93 Komisia tvrdí, že identifikovala súbor nepriamych dôkazov, ktoré pri ich spoločnom posúdení umožňujú preukázať pripísateľnosť sporných opatrení štátu. Uvádza, po prvé, že aj keď je FITD súkromným konzorciom, sleduje v podstate verejný cieľ, a síce ochranu sporiteľov, čo je cieľ, na ktorý dohliada Banca d'Italia. Po druhé, že správca na výkon nútenej správy je verejným funkcionárom vymenovaným bankou Banca d'Italia a podlieha jej dohľadu. Po tretie, že účasť funkcionára banky Banca d'Italia na zasadnutiach rady a riadiaceho výboru v pozícii pozorovateľa umožňovala banke Banca d'Italia vyjadriť všetky jej výhrady k navrhovanému zásahu v počiatočnom štádiu. Prítomnosť zástupcu banky Banca d'Italia, aj keď len v pozícii pozorovateľa, jej umožňovala vykonávať nad činnosťami fondu FITD kontrolu. Po štvrté, Komisia zdôrazňuje, že všetky zásahy, ktoré chce fond FITD vykonať, od poskytnutia náhrad sporiteľom až po iné zásahy si vyžadujú predchádzajúce schválenie banky Banca d'Italia.

– O rozsahu verejného mandátu zvereného fondu FITD

- 94 Žalobcovia v podstate tvrdia, že FITD nemá verejný mandát na vykonávanie zásahov v prospech bánk v ťažkostiach, lebo článok 96a talianskeho zákona o bankách stanovuje len možnosť iných zásahov a viac nespresňuje, takže fond FITD je podľa nich nezávislý, pokiaľ ide o iné zásahy, než je poskytnutie náhrad za vklady. Pokiaľ ide o tieto iné zásahy, taliansky zákonodarca tak podľa nich ponechal na systémy ochrany vkladov, akým je fond FITD, aby úplne nezávislým spôsobom vymedzili predmet, rozsah a podrobné pravidlá takýchto zásahov. Zásahy podľa článku 29 stanov fondu FITD preto majú vyhovieť hlavne súkromným záujmom členských bánk konzorcia. Okrem toho podľa nich bolo rozhodnutie uviesť v stanovách fondu FITD možnosť vykonania iných zásahov, než je poskytnutie náhrad za vklady, prijaté členskými bankami konzorcia bez toho, aby im to ukladalo nejaké pravidlo

alebo správny akt. Skutočnosť, že Banca d'Italia schvaľuje stanovy FITD, podľa nich neovplyvňuje jej rozhodovacie mechanizmy, pretože Banca d'Italia smie rozhodnúť len o tom, či sú ustanovenia stanov o verejnoprávnych úlohách zverených fondu FITD v súlade so zákonným cieľom ochrany vkladateľov.

- 95 Komisia odpovedá, že aj keď ide o súkromnoprávne konzorcium s vlastnými a formálne nezávislými orgánmi, fond FITD je zákonom poverený úlohou vo verejnom záujme, konkrétne ochranou sporiteľov, ktorá sa realizuje rôznymi formami zásahov. Toto zistenie je podľa nej potvrdené aj tým, že fond FITD na svojej internetovej stránke uvádza, že jeho inštitucionálny cieľ spočíva v poskytnutí ochrany pre vkladateľov členských bánk konzorcia a že táto úloha môže mať rôzne formy. Navyše podľa Komisie je ochrana úspor v Taliansku cieľom verejnej povahy s ústavným významom. Skutočnosť, že Banca d'Italia pri schvaľovaní všetkých zásahov naplánovaných fondom FITD koná podľa článku 96b talianskeho zákona o bankách „so zreteľom na ochranu sporiteľov a stabilitu bankového systému“, podľa Komisie potvrdzuje, že všetky zásahy fondu FITD sú zamerané na ochranu vkladateľov, že FITD koná na základe verejného mandátu a že podlieha intervencii verejnoprávnej povahy vykonávanej bankou Banca d'Italia.
- 96 V prvom rade treba podobne ako žalobcovia konštatovať, že podpornými zásahmi fondu FITD sa majú sledovať prevažne súkromné záujmy členských bánk fondu FITD.
- 97 Preto pokiaľ ide o členov fondu FITD, podporné zásahy fondu majú fond FITD predovšetkým zabrániť nákladnejším hospodárskym dôsledkom poskytnutia náhrad za vklady v prípade správneho konania o nútenej likvidácii. Zo znenia článku 29 ods. 1 stanov FITD vyplýva, že podporné zásahy podliehajú dvom kumulatívnym podmienkam. Na jednej strane musia existovať vyhliadky na ozdravenie banky v ťažkostiach, ktorá je príjemcom zásahu, aby sa zabránilo tomu, že fond FITD bude v budúcnosti opäť vyzvaný, aby zasiahol, či už novým podporným zásahom, alebo na základe zákonnej povinnosti poskytnúť náhrady za vklady. Na druhej strane musia podporné zásahy predstavovať pre členské banky fondu FITD menšiu finančnú záťaž než výkon zákonnej povinnosti poskytnutia náhrad za vklady. Z dôvodu uloženia tejto druhej podmienky treba konštatovať, že stanovy fondu FITD uprednostňujú súkromné záujmy príslušných členských bánk fondu FITD pred akoukoľvek inou úvahou spojenou s ochranou úspor. Stanovy fondu FITD totiž bránia akémukoľvek podpornému zásahu, ktorý by viedol k nadmernej finančnej záťaži pre členov fondu FITD, a to aj v prípade, že by takýto podporný zásah zabezpečoval lepšiu ochranu úspor ochranou vkladov nad zákonom stanovený strop 100 000 eur v prípade správneho konania o nútenej likvidácii.
- 98 Z pohľadu členov fondu FITD majú podporné zásahy zároveň zabrániť nepriaznivým dôsledkom pre nich a pre celý bankový sektor, najmä pokiaľ ide o dobrú povesť a o riziko spanikárenia vkladateľov, ktoré by so sebou správne konanie o nútenej likvidácii banky v ťažkostiach prinášalo. Skutočnosť, že určitý sektor zavedie súkromný systém vzájomnej pomoci, však sama osebe nepredstavuje nepriamy dôkaz o účasti štátu. V prejednávanej veci totiž majú členské banky fondu FITD, ako to Komisia uznáva v odôvodnení 122 napadnutého rozhodnutia, spoločný záujem na posilnení bezpečnosti vkladov a na ochrane dobrej povesti bankového systému. V prejednávanej veci je tiež potrebné konštatovať, že zriadenie fondu na ochranu vkladov a možnosť vykonávať podporné zásahy pôvodne vyplynuli z výlučne súkromnej iniciatívy členských bánk fondu FITD v čase, keď právne predpisy bankám neukladali povinnosť pripojiť sa k žiadnemu systému ochrany vkladov (pozri bod 5 vyššie).
- 99 Je pravda, že súkromné záujmy členských bánk konzorcia sa môžu s verejným záujmom zhodovať. Z judikatúry však vyplýva, že skutočnosť, že v niektorých prípadoch sa ciele všeobecného záujmu zhodujú so záujmom súkromných subjektov – akým je v prejednávanej veci súkromnoprávne konzorcium – totiž sama osebe neposkytuje žiaden nepriamy dôkaz o tom, či orgány verejnej moci takým či onakým spôsobom do prijatia dotknutého opatrenia prípadne zasiahli, alebo nie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. novembra 2017, SACE a Sace BT/Komisia, C-472/15 P, neuverejený, EU:C:2017:885, bod 26).

- 100 V druhom rade je potrebné na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, konštatovať, že podpornými opatreniami sa nevykonáva žiadny verejný mandát zverený talianskou právnou úpravou.
- 101 Na jednej strane z článku 96a ods. 1 talianskeho zákona o bankách, ktorý stanovuje, že „v prípade správneho konania o nútenej likvidácii autorizovaných bánk v Taliansku sa náhrady za vklady poskytujú zo systémov ochrany vkladov“, vyplýva, že verejný mandát zverený fondu FITD talianskym zákonom spočíva výlučne v tom, že sa z neho ako zo systému ochrany vkladov poskytnú vkladateľom náhrady v prípade, že je voči členskej banke tohto konzorcia vedené správne konanie o nútenej likvidácii. Okrem toho, že verejný mandát zverený talianskou právnou úpravou systémom ochrany vkladov je obmedzený na poskytnutie náhrad za vklady, ak dôjde k správne konaniu o nútenej likvidácii, podlieha aj limitu, keďže článok 96a ods. 5 talianskeho zákona o bankách stanovuje, že „každému vkladateľovi patrí náhrada za vklad najviac vo výške 100 000 eur“. Mimo tohto rámca teda fond FITD nekoná na základe plnenia cieľa vo verejnom záujme uloženého talianskymi právnymi predpismi (pozri bod 97 vyššie).
- 102 Na druhej strane je potrebné upozorniť na skutočnosť, že talianska právna úprava nijako fondu FITD ani žiadnemu inému systému ochrany vkladov neukladá povinnosť prijať ustanovenie o možnosti vykonávať podporné opatrenia. Neupravuje ani spôsoby takýchto zásahov. Právne ustanovenie, na ktoré sa Komisia odvoláva, fondu FITD neprikazuje, aby zasiahol na základe verejného mandátu na ochranu vkladateľov v prípade, keď nie je voči jednému z jeho členov vedené správne konanie o nútenej likvidácii. V skutočnosti toto ustanovenie okrem poskytnutia náhrady za vklady žiadnu formu povinného zásahu nestanovuje.
- 103 Je pravda, že článok 96a ods. 1 talianskeho zákona o bankách stanovuje, že „systémy ochrany vkladov môžu ustanoviť ďalšie prípady a formy zásahu“, z tohto ustanovenia však výslovne vyplýva, že ide len o jednoduchú možnosť ponechanú na voľnej úvahe systémov ochrany vkladov. Talianska právna úprava týmto systémom neukladá povinnosť prijať ustanovenia o prípadoch a formách zásahu odlišných od zákonnej povinnosti poskytnutia náhrad za vklady v prípade správneho konania o nútenej likvidácii. Navyše, aj ak určitý taliansky systém ochrany vkladov s možnosťou takýchto zásahov počíta, taliansky zákonodarca mu ponecháva voľnosť pri určení ich účelu a podmienok.
- 104 V prejednávanej veci teda možnosť fondu FITD vykonať podporné zásahy nevyplýva zo žiadnej zákonnej povinnosti, ale len z nezávislého rozhodnutia členských bánk konzorcia takúto možnosť do stanov fondu FITD zaviesť. Boli to práve členské banky konzorcia, ktoré nezávisle definovali podmienky, za ktorých sa takéto podporné zásahy môžu vykonať. Článok 29 stanov fondu FITD tak uvádza, že „v prospech člena konzorcia, nad ktorým je zavedený režim nútenej správy, možno zasiahnuť, keď existujú vyhliadky na zotavenie a keď sa očakáva, že tieto náklady budú nižšie než náklady na zásah v prípade likvidácie“.
- 105 Keďže však neexistuje žiadna zákonná povinnosť prijať ustanovenie pre takéto zásahy, skutočnosť, že podľa článku 96b prvého odseku písm. a) talianskeho zákona o bankách sú stanovy FITD schvaľované bankou Banca d'Italia, nie je prvkom, ktorý by mohol spochybniť rozhodovaciu nezávislosť fondu FITD, pokiaľ ide o podporné zásahy. Platí to o to viac, že podľa ustanovení talianskeho zákona o bankách Banca d'Italia v rámci jej úloh prudenciálneho dohľadu schvaľuje stanovy všetkých talianskych bankových inštitúcií.
- 106 Z vyššie uvedeného vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia v odôvodnení 121 napadnutého rozhodnutia, majú podporné opatrenia, ako sú tie, o ktoré ide v prejednávanej veci, iný účel, než má poskytnutie náhrad za vklady v prípade správneho konania o nútenej likvidácii, a teda nepredstavujú vykonávanie verejného mandátu.

– O nezávislosti fondu FITD pri prijatí rozhodnutia o zásahu

- 107 Po prvé, žalobcovia tvrdia, že o zásahoch fondu FITD v prospech banky Tercas bolo rozhodnuté nezávislým spôsobom. Toto rozhodnutie bolo podľa nich prijaté riadiacimi orgánmi fondu FITD dobrovoľne a bolo jednomyselne odsúhlasené všetkými zástupcami členských bánk konzorcia. Žiadny orgán verejnej moci podľa nich nevydal pokyny alebo záväzné usmernenia a žiadny orgán verejnej moci nemohol fondu FITD nariadiť, aby vykonal zásah, ak jeho riadiace orgány nerozhodli, že tento zásah je v súlade so záujmami členov.
- 108 Po druhé, podľa článku 72 ods. 1 talianskeho zákona o bankách správca na výkon nútenej správy vykonáva „funkcie a právomoci v oblasti správy banky“, a tak podľa nich nahrádza súkromné právomoci rozpustených správnych orgánov. V prejednávanej veci urobil správca na výkon nútenej správy ako riaditeľ a štatutárny zástupca banky Tercas, čiže banky, nad ktorou bola zavedená nútená správa, podľa nich len to, že zaslal jednoduchú žiadosť o zásah fondu FITD, ktorá ho žiadnym spôsobom nezaväzovala. Žalobcovia okrem toho tvrdia, že správca na výkon nútenej správy nie je povinný získať súhlas alebo stanovisko banky Banca d'Italia, aby fondu FITD predložil žiadosť o zásah.
- 109 Po tretie, zástupca banky Banca d'Italia sa podľa nich na zasadnutiach rady a riadiaceho výboru fondu FITD zúčastnil len ako pozorovateľ, teda v pasívnej úlohe a bez práva hlasovať, hoci len poradným hlasom.
- 110 Po štvrté, udržiavanie „kontaktu“ s bankou Banca d'Italia a jej „výzva“, aby sa našla „vyvážená dohoda s nadobúdajúcou spoločnosťou BPB s cieľom pokryť kapitálový deficit“, boli podľa nich vyjadrením rozumného a obvyklého dialógu s príslušnými orgánmi dohľadu v zložitom kontexte, aký krízové riadenie úverovej inštitúcie predstavuje. Okrem toho „výzva“ banky Banca d'Italia podľa nich vyjadrovala len želanie všeobecného obsahu („snažiť sa o vyváženú dohodu“) a ako taká bola úplne prijateľná, keďže zváženie prípadnej dohody ponechávala úplne na strany. V každom prípade podľa nich „výzva“ nemohla byť pre fond FITD nijako záväzná.
- 111 Po piate, tak ako všetky schválenia banky Banca d'Italia, schválenie podporného zásahu stanovené v článku 96b prvom odseku písm. d) talianskeho zákona o bankách podľa nich patrí pod úlohu dohľadu a kontroly, ktorou je Banca d'Italia poverená na účely zabezpečenia riadneho a obozretného riadenia bánk, pričom tým nie sú dotknuté možnosti, pre ktoré sa subjekty, nad ktorými Banca d'Italia vykonáva svoj dohľad, nezávislým spôsobom rozhodnú. K takémuto schváleniu podľa nich taktiež dochádza až po tom, ako je rozhodnutie nezávislým spôsobom orgánmi fondu FITD už prijaté, čiže v prejednávanej veci 38 dní po rozhodnutí o zásahu. V každom prípade schválenie banky Banca d'Italia podľa nich nemohlo, hoci už bolo udelené, fond FITD nijako zaväzovať a ten sa mohol rozhodnúť zásah nevykonať.
- 112 Komisia argumentuje, že Banca d'Italia vykonáva stálu a predbežnú účinnú kontrolu nad činnosťami fondu FITD schvaľovaním jeho stanov, účasťou svojich delegátov na zasadnutiach rady a riadiaceho výboru fondu FITD a udeľovaním predchádzajúceho schválenia pre každý zo zásahov, ktoré fond FITD chce vykonať. Banca d'Italia podľa nej takisto vymenovala správcu na výkon nútenej správy – verejného funkcionára podliehajúceho jej dohľadu – ktorý zabezpečuje riadenie banky Tercas a má významné právomoci.
- 113 V tejto súvislosti je potrebné najprv uviesť, že fond FITD je súkromnoprávne konzorcium, ktoré podľa článku 4 ods. 2 jeho stanov koná „v mene a v záujme členov konzorcia“. Navyše jeho riadiace orgány, t. j. jeho riadiaci výbor a rada, sú volené valným zhromaždením fondu FITD a sú rovnako ako valné zhromaždenie zložené výlučne zo zástupcov členských bánk konzorcia. Je preto nutné konštatovať, že neexistuje žiaden prvok organickej povahy spájajúci fond FITD s talianskymi orgánmi verejnej moci.

- 114 Práve v tomto kontexte je potrebné preskúmať skutočnosti, ktoré uviedla Komisia v napadnutom rozhodnutí na vyvodenie záveru, že talianske orgány verejnej moci napriek všetkému mali právomoc a prostriedky na ovplyvňovanie všetkých fáz realizácie podporného zásahu a že v prípade prijatia sporných opatrení tieto právomoci uplatnili. Predovšetkým je potrebné overiť, či nepriame dôkazy, z ktorých Komisia vychádza, z právneho hľadiska dostatočne preukazujú, že zásah fondu FITD v prospech banky Tercas možno pripísať talianskemu štátu v zmysle judikatúry a zásad uvedených v bodoch 63 až 69 a 83 až 91 vyššie.
- 115 V prvom rade, pokiaľ ide o schválenie zásahu fondu FITD v prospech banky Tercas bankou Banca d'Italia, treba konštatovať, že to nepredstavuje nepriamy dôkaz umožňujúci pripísať predmetné opatrenie členskému štátu.
- 116 Po prvé, z talianskej právnej úpravy vyplýva, že k schváleniu podporných opatrení bankou Banca d'Italia dochádza až po preskúmaní súladu určitého opatrenia s rámcom regulačných predpisov, ktoré sa vykonáva v rámci prudenciálnej úlohy banky Banca d'Italia. V tejto súvislosti článok 96b ods. 1 písm. d) talianskeho zákona o bankách stanovuje, že Banca d'Italia „schvaľuje zásahy systémov ochrany vkladov... so zreteľom na ochranu vkladateľov a stabilitu bankového systému“. Toto ustanovenie treba vykladať z hľadiska funkcií prudenciálneho dohľadu, ktoré boli banke Banca d'Italia talianskou právnou úpravou zverené a ktoré tá vykonáva „so zreteľom na riadne a obozretné riadenie inštitúcií, ktoré podliehajú jej kontrole, na celkovú stabilitu, účinnosť a konkurencieschopnosť finančného systému a na dodržiavanie platných právnych predpisov“ (článok 5 ods. 1 talianskeho zákona o bankách). Okrem zásahov systémov ochrany vkladov totiž talianska právna úprava určité dôležité rozhodnutia bánk, napríklad akvizície, a ďalších subjektov finančného sektora podriaďuje schváleniu banky Banca d'Italia (pozri konkrétne článok 19 talianskeho zákona o bankách). Podriadením zásahov systémov ochrany vkladov a iných rozhodnutí súkromných subjektov finančného sektora schváleniu banky Banca d'Italia však talianska právna úprava nijako nesleduje zámer nahradiť posúdenie zúčastnených strán posúdením banky Banca d'Italia, pokiaľ ide o vhodnosť prijatia predmetných rozhodnutí alebo o vymedzenie ich podmienok. Naopak, treba konštatovať, že Banca d'Italia vykonáva na účely prudenciálneho dohľadu len kontrolu súladu určitého opatrenia s rámcom regulačných predpisov.
- 117 Po druhé je potrebné konštatovať, že Banca d'Italia nemá ako uložiť fondu FITD povinnosť zasiahnuť na podporu určitej banky v ťažkostiach.
- 118 Právomoci banky Banca d'Italia sú obmedzené na preskúmanie zhody podporných opatrení, akými sú tie, o ktorých rozhodujú orgány fondu FITD, s rámcom regulačným predpisov pred ich schválením. Na rozdiel od toho, čo podľa všetkého naznačuje Komisia v odôvodnení 129 napadnutého rozhodnutia, skutočnosť, že fond FITD má v prípade, že schválenie nie je udelené, stále možnosť, ak si to želá, predložiť banke Banca d'Italia novú žiadosť o schválenie podporného zásahu za odlišných podmienok, nedáva banke Banca d'Italia právomoc zasahovať do prijímania podporných opatrení fondom FITD. Ako totiž vyplýva z odôvodnení 18 a 19 napadnutého rozhodnutia, ide len o schválenie výkonu podporných zásahov, ktoré boli prijaté nezávislým spôsobom riadiacimi orgánmi fondu FITD. Tieto orgány majú naďalej výlučnú príslušnosť pre rozhodovanie o zásahu v prospech banky v ťažkostiach a pre určenie praktických podmienok takéhoto zásahu.
- 119 Navyše, ako uznáva Komisia v odôvodnení 132 napadnutého rozhodnutia, fond FITD nie je povinný vykonať podporný zásah, ktorý bol bankou Banca d'Italia schválený. V tejto súvislosti stačí uviesť, že Banca d'Italia už 4. novembra 2013 schválila prvý podporný zásah v prospech banky Tercas, o ktorom rozhodli riadiace orgány fondu FITD 28. a 29. októbra 2013, ku ktorého vykonaniu zo strany fondu FITD nikdy nedošlo.
- 120 V každom prípade je v prejednávanej veci potrebné na jednej strane konštatovať, že zásah fondu FITD v prospech skupiny Tercas bol jednomyselne schválený riadiacim výborom a radou fondu FITD 30. mája 2014, a na druhej strane, že ten bol ako taký schválený bankou Banca d'Italia 7. júla 2014. Za

týchto okolností nemôže schválenie predmetného opatrenia zo strany banky Banca d'Italia predstavovať nepriamy dôkaz, ktorý preukazuje, že talianske orgány verejnej moci sa na prijímaní tohto opatrenia zúčastnili takým spôsobom, že by im bolo možné zásah fondu FITD v prospech banky Tercas pripísať.

- 121 Po druhé, pokiaľ ide o prítomnosť zástupcov banky Banca d'Italia na zasadnutiach riadiacich orgánov fondu FITD, treba konštatovať, že ani to nepredstavuje nepriamy dôkaz o pripísateľnosti predmetného opatrenia štátu.
- 122 Na jednej strane z článku 13 ods. 6 a článku 16 ods. 3 stanov FITD výslovne vyplýva, že zástupcovia banky Banca d'Italia, ktorí sa zúčastňujú na zasadnutiach riadiaceho výboru a rady fondu FITD, plnia len úlohu obyčajného pozorovateľa, pričom nemajú hlasovacie právo ani právo poradného hlasu.
- 123 Na druhej strane zo spisu vyplýva, že Komisia nepredložila žiaden prvok podporujúci jej tvrdenia v odôvodneniach 129 a 130 napadnutého rozhodnutia, že „[sa dalo] predpokladať“, že prítomnosť zástupcov ako pozorovateľov na zasadnutiach riadiacich orgánov fondu FITD „[dala] [banke Banca d'Italia] možnosť v počiatočnej fáze vyjadriť svoje pochybnosti o plánovaných zásahoch“ a „upev[niť]“ vplyv, ktorý nad nimi vykonáva. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že tieto tvrdenia sú len obyčajnými domnienkami a nie sú skutočnosťami obsiahnutými v spise nijako podložené. Naopak, zápisnice zo schôdzí riadiacich orgánov fondu FITD svedčia o výlučne pasívnej úlohe zástupcov banky Banca d'Italia. Na zasadnutí riadiaceho výboru 30. mája 2014 totiž zástupca banky Banca d'Italia urobil len to, že na konci schôdze vyjadril svoju spokojnosť so spôsobom, akým bola kríza banky Tercas riešená, zatiaľ čo na zasadnutí rady 30. mája 2014 zástupcovia banky Banca d'Italia ani len nepredniesli prejav.
- 124 Vzhľadom na tieto skutkové zistenia Komisia nepreukázala, že prítomnosť zástupcov banky Banca d'Italia, hoci len ako pozorovateľov, na zasadnutiach riadiacich orgánov fondu FITD banke Banca d'Italia umožnila ovplyvniť rozhodnutia fondu FITD.
- 125 Po tretie, pokiaľ ide o kontext, v ktorom bol zásah fondu FITD v prospech banky Tercas prijatý, je potrebné konštatovať, že Komisia nepredložila žiaden prvok, ktorý by preukazoval, že Banca d'Italia rozhodujúcim spôsobom ovplyvnila rokovanie medzi fondom FITD na jednej strane a spoločnosťou BPB a správcom na výkon nútenej správy na druhej strane.
- 126 Pokiaľ ide teda o skutočnosť, že rokovania medzi zúčastnenými súkromnými stranami boli údajne vedené „v súčinnosti s bankou Banca d'Italia“, treba podobne ako žalobcovia uviesť, že v tak komplexnej operácii, akou je krízové riadenie úverovej inštitúcie, nie je prekvapujúce, že Banca d'Italia bola o napredovaní rokovaní medzi zúčastnenými stranami informovaná. Preto skutočnosť, že mohlo dôjsť k neformálnym stretnutiam medzi zúčastnenými stranami (t. j. fondom FITD, spoločnosťou BPB a správcom na výkon nútenej správy banky Tercas) na jednej strane a bankou Banca d'Italia na druhej strane na účely informovania banky Banca d'Italia o napredovaní rokovaní, je len vyjadrením legitímneho a riadneho dialógu s príslušnými orgánmi dohľadu. Je potrebné konštatovať, že Komisia nepredložila žiadny dôkaz o tom, že Banca d'Italia tento kontakt využila na to, aby rozhodujúcim spôsobom ovplyvnila obsah prejednávanych sporných opatrení. Naopak, v spise nie je nič, čo by spochybňovalo tvrdenie žalobcov, že tento kontakt umožňoval banke Banca d'Italia mať prehľad o napredovaní vo veci, aby vedela rýchlejšie prijať svoje rozhodnutie o schválení predmetného opatrenia po jeho prijatí riadiacimi orgánmi fondu FITD a jeho oznámení banke Banca d'Italia.
- 127 To isté platí o skutočnosti, že Banca d'Italia údajne „vyzvala“ fond FITD, aby dospel k „vyváženej dohode“ so spoločnosťou BPB, pokiaľ ide o krytie kapitálového deficitu banky Tercas, s prihliadnutím na prípadné negatívne účinky likvidácie banky Tercas a jej dcérskej spoločnosti Banca Caripe. Je totiž potrebné podobne ako žalobcovia uviesť, že ide o vyjadrenie obyčajného želania so všeobecným obsahom, ktoré fond FITD nijako nezaväzuje. Takéto želanie orgánov verejnej moci nie je za okolností, o aké ide v prejednávanej veci, prekvapujúce. Toto želanie však nebolo v žiadnom smere určené na vydanie príkazov zúčastneným stranám a tie ho v takom zmysle ani nevykladali. V každom prípade zo

spisu nevyplýva, že by uvedená výzva mala čo i najmenší vplyv na rozhodnutie fondu FITD zasiahnuť v prospech banky Tercas, ktoré bolo v zásade dôsledkom vlastných ekonomických úvah fondu FITD a jeho členov, o ktorých svedčí správa auditorskej a poradenskej spoločnosti, ktorá bola v tomto smere oslovená (pozri bod 19 vyššie).

- 128 Nakoniec po štvrté, pokiaľ ide o úlohu zohranú správcom na výkon nútenej správy, skutočnosť, že mal možnosť iniciovať postup potenciálne vedúci k podpornému zásahu fondu FITD tým, že mu v tomto zmysle zaslal nezáväznú žiadosť, takisto nemôže spochybníť nezávislosť fondu FITD o takomto zásahu rozhodnúť.
- 129 Podľa článku 29 ods. 1 stanov fondu FITD môže tento fond uskutočňovať podporné zásahy len v prospech členských bánk konzorcia, nad ktorými bol zavedený režim nútenej správy. V tejto súvislosti z článkov 70 až 72 talianskeho zákona o bankách vyplýva, že rozhodnutie zaviesť nad bankou nútenú správu prijíma minister hospodárstva na návrh banky Banca d'Italia a správcu na výkon nútenej správy vymenúva Banca d'Italia, ktorá má takisto právomoc ho odvolať. Po svojom vymenovaní koná správca na výkon nútenej správy v súlade s článkom 72 ods. 1 talianskeho zákona o bankách ako riaditeľ banky a preberá súkromnoprávne právomoci správnych orgánov banky, nad ktorou bola zavedená nútená správa, v záujme vkladateľov.
- 130 Treba však konštatovať, že predloženie žiadosti o zásah fondu FITD správcom na výkon nútenej správy fond FITD nijako nezaväzuje, aby jej vyhovel, ani neovplyvňuje jeho nezávislosť, pokiaľ ide o obsah podporného zásahu, ak sa rozhodne konať. Navyše na rozdiel od toho, čo Komisia uviedla v odôvodnení 128 napadnutého rozhodnutia, nič v stanovách fondu FITD alebo v talianskej právnej úprave nenaznačuje, že by správca na výkon nútenej správy bol jediným oprávneným takúto žiadosť predložiť, a nič nevyvracia tvrdenie fondu FITD, že on sám môže iniciovať postup vykonania podporného zásahu, aj keď správca na nútený výkon správy žiadosť v tomto zmysle nepredloží.
- 131 Okrem toho Komisia v prejednávanej veci nepredložila žiaden dôkaz o tom, že žiadosť predložená správcom na výkon nútenej správy bola dôsledkom pokynov banky Banca d'Italia. Naopak, z okolností uvedených v bode 16 vyššie vyplýva, že iniciatíva osloviť fond FITD bola dôsledkom požiadaviek stanovených spoločnosťou BPB, ktorá svoje upísanie vkladu zvyšujúceho kapitál banky Tercas podmienila pokrytím kapitálového deficitu tejto banky fondom FITD.
- 132 Na záver, z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia sa dopustila nesprávneho posúdenia, keď sa v odôvodnení 133 napadnutého rozhodnutia domnievala, že už preukázala, že talianske orgány pri vymedzení zásahu fondu FITD v prospech banky Tercas uplatnili značnú verejnú kontrolu. Naopak, je potrebné konštatovať, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala účasť talianskych orgánov verejnej moci na prijatí predmetného opatrenia a v dôsledku toho ani pripísateľnosť tohto opatrenia štátu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

O financovaní pomoci zo štátnych prostriedkov

- 133 Pod pojem zásah „zo štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ patria okrem výhod poskytovaných priamo určitým štátom aj výhody poskytované prostredníctvom verejnoprávnych alebo súkromnoprávnych inštitúcií určených alebo zriadených týmto štátom na účely riadenia tejto pomoci. Právo Únie totiž nemôže pripustiť, aby samotné vytvorenie autonómnych inštitúcií poverených rozdeľovaním pomoci umožnilo obísť pravidlá vzťahujúce sa na štátnu pomoc (pozri rozsudok z 9. novembra 2017, Európska komisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, body 44 a 45 a citovanú judikatúru).
- 134 Navyše podľa ustálenej judikatúry sa článok 107 ods. 1 ZFEÚ vzťahuje na všetky peňažné prostriedky, ktoré môžu orgány verejnej moci skutočne použiť na podporu podnikov, pričom nie je relevantné, či tieto prostriedky patria, alebo nepatria do majetku štátu natrvalo. V dôsledku toho, aj keď sumy

zodpovedajúce predmetnému opatreniu nie sú natrvalo vo vlastníctve štátnej pokladnice, skutočnosť, že stále sú pod verejnoprávnou kontrolou, a teda k dispozícii príslušným vnútroštátnym orgánom, stačí na to, aby boli kvalifikované ako „štátne prostriedky“ (pozri rozsudok z 9. novembra 2017, Európska komisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, bod 46 a citovanú judikatúru).

- 135 V tejto súvislosti bolo v situácii týkajúcej sa verejnoprávných podnikov súdne rozhodnuté, že pokiaľ sú prostriedky týchto podnikov pod kontrolou štátu, a teda sú v jeho dispozícii, tieto prostriedky patria pod pojem „štátn[e] prostriedk[y]“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Postavenie štátu je totiž také, že uplatňovaním svojho rozhodujúceho vplyvu na tieto podniky dokáže v prípade potreby ľahko nasmerovať použitie ich prostriedkov na financovanie osobitných výhod v prospech iných podnikov. Skutočnosť, že predmetné prostriedky spravujú subjekty, ktoré nie sú orgánmi verejnej moci, alebo že ide o prostriedky súkromného pôvodu, nemá v tomto ohľade žiadny vplyv (pozri rozsudok z 9. novembra 2017, Európska komisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, body 47 a 48 a citovanú judikatúru).
- 136 Súdny dvor tak vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 9. novembra 2017, Európska komisia/TV2/Danmark (C-656/15 P, EU:C:2017:836, body 49 až 53), poukázal na to, že tri podniky, o ktoré vo veci išlo, boli verejnoprávnymi podnikmi vo vlastníctve štátu a boli poverené tým, aby príjmy pochádzajúce z predaja reklamného priestoru jedného z nich prevádzali na tento podnik. Súdny dvor takisto konštatoval, že celý tok týchto príjmov bol upravený zákonom, podľa ktorého mali štátom osobitne poverené verejnoprávne podniky za úlohu uvedené príjmy spravovať. Predmetné príjmy boli z tohto dôvodu pod verejnou kontrolou a v dispozícii štátu, ktorý mohol rozhodovať o ich pridelovaní. Súdny dvor preto rozhodol, že tieto príjmy naozaj predstavovali „štátn[e] prostriedk[y]“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 137 V prejednávanych veciach žalobcovia podporovaní bankou Banca d'Italia tvrdia, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nesprávne konštatovala, že prostriedky použité fondom FITD predstavovali „štátn[e] prostriedk[y]“. Komisia tak podľa nich nemôže tvrdiť, že keď fond FITD zasahuje v prospech jedného zo svojich členov v ťažkostiach, koná tak na základe verejného mandátu a nie na základe zákonnej ochrany vkladov vkladateľov. Takisto sa má podľa nich zohľadniť skutočnosť, že fond FITD je súkromnoprávnym konzorciom, ktorého orgány zastupujú jeho členov a nie verejnú moc. Ak sa zástupca banky Banca d'Italia zúčastní na zasadnutiach riadiacich orgánov FITD, robí tak podľa nich len ako pozorovateľ a bez hlasovacieho práva alebo poradnej funkcie. Tvrdia, že žiadny orgán verejnej moci nemohol fondu FITD nariadiť, aby sa pre zásah rozhodol, alebo určiť podmienky tohto zásahu. Takisto, hoci správca na výkon nútenej správy, ktorý nahradil riaditeľov banky Tercas, vyzval fond FITD, aby zasiahol, bolo to podľa nich v záujme tohto podniku a jeho veriteľov a fond FITD to nemohlo zaväzovať. Navyše k schváleniu zásahu bankou Banca d'Italia podľa nich došlo v kontexte jej bežných úloh ochrany stability a úspor. Malo ísť o schvaľovacie opatrenie obmedzené na *a posteriori* formálnu kontrolu súkromnoprávneho aktu. Navyše štát podľa nich príspevky členov súvisiace so zásahom ani nenariadil, ani nekontroloval a ani neboli v jeho dispozícii. Hoci sú členovia konzorcia povinní prispieť k poskytnutiu náhrad za vklady, podľa žalobcov im žiadne pravidlo, ani žiaden správny akt neukladá povinnosť prispieť na zásah. Záväzná povaha týchto príspevkov vyplýva len zo stanov a rozhodnutí fondu FITD.
- 138 Komisia v podstate tvrdí, že aj keď ide o súkromnoprávne konzorcium s vlastnými a formálne nezávislými orgánmi, fond FITD je zákonom poverený úlohou vo verejnom záujme, t. j. ochranou sporiteľov, ktorá môže mať rôzne formy. Obdobne, Banca d'Italia podľa nej vykonávala stálu a predbežnú účinnú kontrolu nad činnosťami fondu FITD, keďže schvaľovala jeho stanovy, jej zástupcovia sa zúčastňovali na zasadnutiach rady a riadiaceho výboru fondu FITD a pre každý zásah udeľovala predbežné schválenie. Navyše bola to práve Banca d'Italia, ktorá vymenovala správcu na výkon nútenej správy – verejného funkcionára podliehajúceho jej dohľadu – ktorý zabezpečil riadenie banky Tercas počas obdobia nútenej správy. Okrem toho, keďže fond FITD je jediný systém ochrany

vkladov uznaný bankou Banca d'Italia, banky, ktoré nie sú družstevnými úverovými bankami, sú tak povinné stať sa jeho členom a platiť mu požadované príspevky na splnenie cieľa verejnej politiky ochrany úspor.

- 139 V prejednávanej veci Komisia na to, aby dospela v odôvodnení 144 napadnutého rozhodnutia k záveru, že zásah fondu FITD v prospech banky Tercas bol financovaný zo štátnych prostriedkov, zohľadnila tieto nepriame dôkazy: skutočnosť, že fond FITD bol držiteľom verejného mandátu; kontrolu orgánov verejnej moci nad prostriedkami použitými fondom FITD na financovanie zásahu, a skutočnosť, že príspevky použité fondom FITD na financovanie zásahu mali záväznú povahu.
- 140 Po prvé, Komisia usúdila, že fond FITD bol držiteľom verejného mandátu a že zásah fondu FITD v prospech skupiny Tercas bol vykonaný s cieľom chrániť vklady vkladateľov. Talianske orgány sa totiž podľa nej rozhodli svojím systémom ochrany vkladov umožniť použitie prostriedkov sústredených od ich členov na výkon iných druhov zásahov, než je poskytnutie náhrad za vklady vkladateľov (pozri odôvodnenie 121 napadnutého rozhodnutia).
- 141 V tejto súvislosti, ako vyplýva z toho, čo bolo uvedené vyššie, pokiaľ ide o pripísateľnosť zásahu štátu, ukazuje sa, že verejný mandát zverený rôznym systémom ochrany vkladov v Taliansku ukladá len povinnosť zaviesť systém umožňujúci poskytnutie náhrad za vklady vkladateľov v prípade zlyhania úverovej inštitúcie. Tento verejný mandát však nestanovuje, že tieto systémy musia vyžiadanim potrebných prostriedkov od ich členov takisto zasiahnuť v predstihu, aby k takémuto zlyhaniu nedošlo. V prejednávanej veci sú to práve stanovky fondu FITD, súkromnoprávneho konzorcia, ktoré už od jeho vzniku stanovujú možnosť zasiahnuť v prospech jedného z jeho členov, ak je v ťažkostiach a existujú vyhliadky na jeho ozdravenie a ak uvedený zásah vyjde lacnejšie než výkon zákonom stanovenej ochrany vkladov vkladateľov.
- 142 Toto posúdenie platí, aj pokiaľ ide o preskúmanie prvkov, ktoré boli uvedené na účely preukázania financovania zásahu zo štátnych prostriedkov.
- 143 Po druhé, Komisia na účely preukázania, že orgány verejnej moci mali nad prostriedkami použitými fondom FITD na financovanie zásahu kontrolu, poukázala na určité charakteristiky tohto zásahu. Tvrdila, že iba banky, nad ktorými bol zavedený režim nútenej správy, môžu byť príjemcami zásahov fondu FITD na základe článku 29 ods. 1 jeho stanov, a že teda len správca na výkon nútenej správy banky Tercas – verejný činiteľ pod kontrolou banky Banca d'Italia – mal „právomoc iniciovať intervenčné opatrenie fondu FITD“ (pozri odôvodnenie 128 napadnutého rozhodnutia). Banca d'Italia mala podľa nej takisto široké právomoci, pokiaľ ide o fond FITD, pri ktorom práve ona odsúhlasila stanovky a schválila rozhodnutie o zásahu v prospech banky Tercas pred tým, ako nadobudlo platnosť (pozri odôvodnenia 124, a 127 až 129 napadnutého rozhodnutia).
- 144 V tejto súvislosti sa z rovnakých dôvodov, aké boli uvedené v súvislosti s pripísateľnosťou zásahu štátu, ukazuje, že vyššie uvedené skutočnosti musia byť posúdené v ich vzájomných súvislostiach, z ktorých vyplýva, že nie sú dostatočné na vyvodenie záveru, že z dôvodu kontroly vykonávanej orgánmi verejnej moci sú prostriedky použité fondom FITD na financovanie zásahu „štátn[y]mi prostriedk[ami]“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 145 Rozhodnutie správcu na výkon nútenej správy banky Tercas predložiť fondom FITD žiadosť o zásah v mene podniku, pre ktorý pôsobil ako riaditeľ, pretože nad ním bola zavedená nútená správa, je totiž vysvetlené tým, že spomedzi rôznych dostupných možností sa mu tá, ktorú navrhla spoločnosť BPB, zdala najzaujímavejšia. Keďže návrh spoločnosti BPB bol podmienený zásahom fondu FITD v prospech banky Tercas (pozri bod 16 vyššie), nemožno sa domnievať, že takáto žiadosť vyplýva z podnetu orgánov verejnej moci, ktoré by sa tak snažili usmerniť použitie prostriedkov fondu FITD. Bolo to teda skôr dôsledkom zváženia súkromného podnetu predloženého správcovi na výkon nútenej

správy, ktorý sa rozhodol, tak ako by to v tej istej situácii urobil bežný riaditeľ, že tento podnet bol v záujme ním spravovaného podniku, že došlo k predloženiu žiadosti fondu FITD o zásah podľa článku 29 ods. 1 jeho stanov.

- 146 Navyše, ako pred Všeobecným súdom tvrdí Banca d'Italia, rôzne možnosti zasiahnutia, ktoré má v súvislosti s fondom FITD k dispozícii, sú určené len na výkon jej právomocí dohľadu v súvislosti s cieľmi ochrany sporiteľov, stability bankového systému a riadneho a obozretného riadenia bánk.
- 147 V prejednávanych veciach zo spisu nevyplýva, že pri schválení zásahu fondu FITD v prospech banky Tercas išlo o niečo iné ako o formálnu kontrolu správnosti zo strany banky Banca d'Italia. V tomto prípade, odkedy došlo k úradnému schváleniu fondu FITD ako jedného zo systémov ochrany vkladov uznaných v Taliansku, nemožno toto schválenie, rovnako ako rôzne akty, ktoré mu predchádzali, vzaté jednotlivo, ako aj v celku, zaradiť medzi opatrenia umožňujúce preukázať, že štát bol uplatnením dominantného vplyvu nad týmto konzorciom v postavení nasmerovať použitie prostriedkov fondu FITD na financovanie zásahu.
- 148 Zásah fondu FITD v prospech banky Tercas totiž mal svoj pôvod v návrhu pôvodne predloženom spoločnosťou BPB, ktorý následne vo vlastnom záujme opätovne predložila banka Tercas. Tento zásah, ktorý napĺňa cieľ konzorcia, zároveň zodpovedá aj záujmu jeho členov.
- 149 V takomto kontexte tu jednotlivé mechanizmy stanovené talianskou právnou úpravou na zabránenie tomu, že zásah tohto druhu naruší bankový sektor alebo ohrozí plnenie verejného mandátu zvereného fondu FITD, urobili, všeobecne vzaté, len tolko, že potvrdili možnosť priznanú fondu FITD jeho stanovami zasiahnuť v prospech jedného zo svojich členov pridelením svojich vlastných prostriedkov, a konkrétnejšie vzaté, že schválili zásah fondu FITD v prospech banky Tercas v súlade so záujmom spoločnosti BPB, banky Tercas a všetkých ostatných členov konzorcia. Komisia v nijakom okamihu nedokázala preukázať, že Banca d'Italia sa prostredníctvom svojej formálnej kontroly správnosti snažila nasmerovať súkromné prostriedky, ktoré boli fondu FITD k dispozícii.
- 150 Po tretie, Komisia konštatovala, že príspevky použité fondom FITD na financovanie zásahu mali záväznú povahu jednak tým, že banky, ktoré sú členmi fondu FITD, v praxi nemajú inú možnosť než stať sa jeho členmi, a jednak tým, že tieto banky nemôžu rozhodnutia fondu FITD vetovať alebo sa od zásahu, o ktorom tento fond rozhodol, dištancovať (pozri odôvodnenia 133 až 135 napadnutého rozhodnutia).
- 151 Na účely preskúmania tejto argumentácie treba predovšetkým pripomenúť, že je nesporné, že prostriedky použité na zásah fondu FITD v prospech banky Tercas sú súkromnými prostriedkami, ktoré poskytli členské banky konzorcia.
- 152 Stanovy fondu FITD totiž všeobecne stanovujú, že tento fond sa dopĺňa z prostriedkov „poskytnutých členmi konzorcia“ (pozri článok 1 ods. 1 stanov fondu FITD). Výška príspevkov členských bánk konzorcia je stanovená na základe ich príslušných objemov prostriedkov, za ktoré sa má poskytnúť náhrada („príspevkový základ“), a je viazaná na úroveň rizika podniku meranú prostredníctvom „ukazovateľov spôsobov riadenia“ (pozri článok 25 a prílohu jeho stanov).
- 153 Navyše v čase skutkových okolností bolo v článku 21 stanov fondu FITD spresnené, že vychádzajúc z rozhodnutí príslušných štatutárnych orgánov, o prostriedky používané na zásahy, akým bol zásah pridelený banke Tercas, žiadal fond FITD a poskytované boli pri tejto príležitosti členmi konzorcia. Aj keď teda prostriedky nevyhnutné na fungovanie konzorcia plynuli na tvorbu jeho rozpočtu, príspevky určené na zásahy boli považované za „preddavky“ zaplatené členmi fondu FITD, ktorý ich spravoval v ich mene ako splnomocnený zástupca.

- 154 Povinnosť členov fondu FITD prispieť na zásah, o ktorom tento fond rozhodol, teda nemá svoj pôvod v regulačnom ustanovení, ako to je pri zvláštnom mandáte od štátu na správu príspevkov od jeho členov na základe zákonnej ochrany vkladov vkladateľov, ale v súkromnoprávnom ustanovení stanov, ktoré zachováva rozhodovaciu nezávislosť členov fondu FITD.
- 155 Treba tiež zdôrazniť, že skôr, ako sa fond FITD rozhodol pre zásah a ako následne sústredil súkromné prostriedky svojich členov, sa tento fond v súlade s článkom 29 svojich stanov, a ako to vyplýva zo správy predloženej 26. mája 2014 audítorskou a poradenskou spoločnosťou, uistil o tom, že náklady na tento zásah boli nižšie než náklady, ktoré by pre jeho členov predstavovala likvidácia banky Tercas, a teda splnenie zákonnej ochrany vkladov vkladateľov.
- 156 Zásah fondu FITD v prospech banky Tercas tak bol nielen v prospech spoločnosti BPB a banky Tercas, ale tiež v prospech všetkých jeho členov, pretože im hrozilo, že budú musieť vyplatiť väčšie sumy než tie, ktoré boli potrebné na umožnenie prevzatia banky Tercas spoločnosťou BPB.
- 157 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, ako to tvrdí fond FITD, že zásah bol prijatý rozhodnutím riadiaceho výboru a rady fondu FITD jednomyselne zástupcami jeho členov, z ktorých sa riadiaci výbor a rada skladajú. Žiaden z týchto zástupcov teda proti tomuto opatreniu nenamietal.
- 158 Je takisto bežné, že schválením jeho riadiacimi orgánmi v súlade s ustanoveniami jeho stanov sa predmetné rozhodnutie stáva záväzným pre všetkých členov konzorcia. Okrem toho žiadna skutočnosť v spise nepodporuje tvrdenie, že niektorí členovia konzorcia údajne prejavili nesúhlas s mechanizmom zásahov podľa stanov alebo so zásahom fondu FITD v prospech banky Tercas.
- 159 Záväzná povaha príspevkov členov fondu FITD na zásah tak má svoj pôvod v rozhodnutí, ktoré títo členovia schválili dvakrát, nielen tým, že sa rozhodli stať sa členmi fondu FITD, ktorý takúto možnosť stanovuje, ale aj tým, že sa rozhodli akceptovať, že rozhodnutie o takomto zásahu prijímajú riadiace orgány konzorcia. Zákaz je podľa všetkého takisto v súlade s cieľmi fondu FITD, ako aj so záujmami jeho členov.
- 160 Tvrdenie Komisie, že pre bankové inštitúcie by bolo prakticky ťažké odčleniť sa od fondu FITD, ktorého sú členmi z historických dôvodov a ktorý doteraz predstavuje jediný fond ochrany vkladov združujúci nedružstevné banky, aby vytvorili iný fond ochrany vkladov, ktorý by potom mohol byť uznaný bankou Banca d'Italia a ktorého stanovy by dovoľovali zasiahnuť len z dôvodu zákonnej ochrany vkladov vkladateľov alebo by prípadne umožňovali odmietnuť prispieť na zásah v prospech určitého člena, aj keď by o jeho prijatí bolo rozhodnuté riadiacimi orgánmi, je preto čisto teoretickým tvrdením a bez vplyvu na tu prejednávaný zásah.
- 161 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia v napadnutom rozhodnutí dostatočne z právneho hľadiska nepreukázala, že predmetné prostriedky boli pod kontrolou talianskych orgánov verejnej moci, a teda, že im boli k dispozícii. Komisia teda nemohla dospieť k záveru, že aj keď bol zásah fondu FITD v prospech banky Tercas vykonaný v súlade so stanovami tohto konzorcia a v záujme jeho členov s použitím výlučne súkromných prostriedkov, v skutočnosti to boli orgány verejnej moci, ktoré uplatnením dominantného vplyvu nad fondom FITD rozhodli o nasmerovaní použitia týchto prostriedkov na financovanie takéhoto zásahu.

Záver

- 162 Keďže prvá z podmienok týkajúca sa kvalifikácie pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ nie je v prejednáwanej veci splnená, treba žalobným dôvodom založeným na tom, že Komisia sa nesprávne domnievala, že sporné opatrenia znamenali použitie štátnych prostriedkov a že boli pripísateľné štátu, vyhovieť, a teda napadnuté rozhodnutie treba vyhlásiť za neplatné, pričom nie je potrebné preskúmať ostatné tvrdenia predložené žalobcami.

O trovách

¹⁶³ Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala vo veci úspech, treba rozhodnúť tak, že znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania žalobcov a vedľajšieho účastníka konania v súlade s ich návrhmi.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia rozšírená komora)

rozhodol takto:

- 1. Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1208 z 23. decembra 2015 o štátnej pomoci SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN), ktorú Taliansko poskytlo banke Banca Tercas, sa vyhlasuje za neplatné.**
- 2. Európska komisia je povinná nahradiť trovy konania.**

Frimodt Nielsen

Kreuschitz

Forrester

Póltorak

Perillo

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 19. marca 2019.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	2
Zúčastnené subjekty	2
Obchodné subjekty dotknuté zásahom	2
Fond FITD	2
Banca d'Italia	3
Kontext a zásah fondu FITD v prospech banky Tercas	4
Prvý pokus o zásah	4
Rozhodnutie o zásahu a schválenie zo strany Banca d'Italia	4
Stav banky Tercas po zásahu fondu FITD	4
Správne konanie a napadnuté rozhodnutie	5
Konanie a návrhy účastníkov konania	6
Právny stav	7
O prípustnosti žaloby, ktorú podal FITD	7
O veci samej	8
Úvodné pripomienky k pojmu „pomoc poskytnutá štátom“	9
Skutočnosti uvedené v napadnutom rozhodnutí na preukázanie štátneho pôvodu opatrení	11
O pripísateľnosti sporných opatrení Taliansku	12
– O rozsahu verejného mandátu zvereného fondu FITD	14
– O nezávislosti fondu FITD pri prijatí rozhodnutia o zásahu	17
O financovaní pomoci zo štátnych prostriedkov	20
Záver	24
O trovách	25